

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 328/08-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. J., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 13 C 235/92 a takto

rozhodol:

Sťažnosť Ing. J. J. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. augusta 2008 doručená sťažnosť Ing. J. J., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 13 C 235/92. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 14. augusta 2008.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol v roku 1990 účastníkom dopravnej nehody spôsobenej autom vo vlastníctve G. C. (ďalej len „žalovaný“), pričom vodič vozidla bol pod vplyvom alkoholu a pri nehode zomrel. Žalovaný bol v čase nehody v zahraničí, ale auto ponechal aj s kľúčmi a dokladmi svojej manželke. Tá nemala vodičský preukaz a inkriminovaného dňa 16. júla 1990 auto dala šoférovať svojmu známemu napriek tomu, že bol pod vplyvom alkoholu. Auto potom narazilo do osobného motorového vozidla vedeného sťažovateľom, ktorý utrpel jednak vážne poranenia, ale aj trvalé následky a škodu na osobnom motorovom vozidle. Sťažovateľ ako žalobca podal ešte v roku 1991 proti žalovanému a jeho manželke žalobu o náhradu škody bývalému Obvodnému súdu Bratislava 1, pričom 4. marca 1992 sa sťažoval na prietahy. Napriek viacerým ďalším sťažnostiam okresný súd dlhodobo nekonal a intenzívnejšie sa začalo konať až v roku 2005. Uznesením č. k. 13 C 235/92-138 z 20. marca 2006 okresný súd zastavil konanie proti manželke žalovaného údajne preto, že sťažovateľ mal vziať žalobu proti nej späť, čo však nie je pravdou. Rozsudkom okresného súdu č. k. 13 C 235/92-244 z 30. apríla 2008 bola žaloba sťažovateľa zamietnutá. Sťažovateľ podal proti rozsudku odvolanie. Uznesením okresného súdu z 24. júla 2008 bol sťažovateľovi vyrubený súdny poplatok z odvolania, pričom sťažovateľ nemá prostriedky na zaplatenie poplatku. Tým je ohrozená spravodlivá súdna ochrana pre neho. Proti uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku podal tiež odvolanie.

Podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy jednak protizákonným zastavením konania proti manželke žalovaného, ďalej protizákonným rozsudkom okresného súdu a napokon aj uznesením o vyrubení súdneho poplatku. Okrem toho došlo aj k porušeniu základného práva na konanie bez zbytočných prietahov tým, že súdny spor trval od roku 1991 do roku 2008.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namieta porušenie označených práv podľa ústavy z viacerých skutkových dôvodov.

Predovšetkým tvrdí, že v rozpore so zákonom bolo uznesením č. k. 13 C 235/92-138 z 20. marca 2006 zastavené konanie proti manželke žalovaného. Túto časť sťažnosti treba považovať za oneskorene podanú. Sťažovateľ sa o zastavení konania dozvedel doručením uznesenia, a preto mal podať sťažnosť do dvoch mesiacov od vtedy. Keďže sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu až 14. augusta 2008, stalo sa tak dávno po uplynutí zákonnej lehoty.

Ďalej tvrdí, že v rozpore so zákonom je jednak rozsudok č. k. 13 C 235/92-244 z 30. apríla 2008, ako aj uznesenie z 24. júla 2008 o vyrubení súdneho poplatku z odvolania. Na rozhodnutie o tejto časti sťažnosti nie je daná právomoc ústavného súdu. Ako to vyplýva z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná ústavnému súdu iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. V danom prípade bolo tak proti rozsudku, ako aj proti uzneseniu okresného súdu prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok. Sťažovateľ podal proti obojm rozhodnutiam okresného súdu odvolanie. Preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa má príslušný krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Napokon tvrdí, že konanie vedené okresným súdom bolo neprimerane dlhé, čím došlo k porušeniu základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Túto časť sťažnosti považuje ústavný súd za zjavne neopodstatnenú.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty (napr. I. ÚS 41/02). Tento účel spravidla nemožno dosiahnuť po právoplatnom skončení napadnutého konania. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď

bola sťažnosť doručená ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Okresný súd vo veci sťažovateľa rozhodol 30. apríla 2008. Rozsudok bol už sťažovateľovi doručený, pričom sťažovateľ podal proti nemu odvolanie. Sťažnosť ústavnému súdu na zbytočné prieťahy v konaní podal teda v čase, keď konanie bolo už skončené, teda v čase, v ktorom už nedochádza k namietanému porušovaniu práv zo strany okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2008